

det og Landsarbejdsrådet med henblik på, at rådernes udtalelser kan indgå i Folketingets behandling af lovforslaget.

II. Bemærkninger til ændringerne af lov om orlov

Da de tre former for orlov til henholdsvis uddannelse, sabbat og børnepasning blev indført, skete det på forsøgsbasis bl.a. som et led i bekæmpelsen af den daværende meget høje ledighed.

Ved den seneste ændring af orlovsloven, som trådte i kraft den 1. januar 1995, blev muligheden for at tage såvel uddannelsesorlov som børnepasningsorlov forlænget ud over 1996 uden udløbsdato. Sabbatorloven blev forlænget til udgangen af marts 1999. Børnepasningsorloven og uddannelsesorloven har således nu en mere permanent karakter, og må derfor løbende tilpasses de herskende konjunkturer. Satsen ved børnepasnings- og sabbatorlov nedsættes som tidligere vedtaget pr. 1. april 1997 til 60 pct. af højeste dagpengebeløb.

Lovforslaget indebærer følgende ændringer:

Uddannelsesorlov

Der indføres en ligestilling i lediges og beskæftigedes orlovsret, idet ledige ligesom i dag beskæftigede får ret til orlov i 1 år inden for 5 år mod tidligere 2 år i den 7-årige dagpengeperiode. Samtidig begrænses lediges adgang til uddannelsesorlov som hovedregel i de første 26 ugers ledighed til 4 uger, og der indføres krav om rådighed for formidlet arbejde (passiv rådighed). Arbejdsformidlingen kan på forhånd fravige kravet om passiv rådighed. Det gælder fx ved forholdsvis stor ledighed inden for den lediges fagområde, hvis Arbejdsformidlingen skønner, at uddannelsen opfylder et behov på arbejdsmarkedet, eller at uddannelsen medvirker til, at den ledige kan opnå fast beskæftigelse, eller hvis uddannelsesorloven er kortvarig.

Forslaget indebærer, at perioder med uddannelsesorlov vil bruge af dagpengeperioden. I beregningen af den periode, som en person har ret til orlov (1 år inden for 5 år) indgår perioder med AMU-godtgørelse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser og perioder med uddannelsesgodtgørelse efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik.

Det understreges nu i loven, at det er en forudsætning for at kunne modtage orlovsydelsen, at uddannelsen skal følges. Denne bestemmelse vil blive fulgt op i bekendtgørelsesform, hvor de regler, der nu gælder for studieaktivitet, fremmødekontrol osv. på VUS-området, vil blive overført til uddannelsesorloven.

Ligeledes i bekendtgørelsesform vil der ske en ændring med hensyn til uddannelse i udlandet, hvor der hidtil kun har været den begrænsning for uddannelsesorlovens vedkommende, at der skulle være tale om en godkendt offentlig uddannelse. De regler, der gælder for uddannelse med uddannelsesgodtgørelse i henhold til lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, vil blive overført til uddannelsesorloven. Disse regler går i korthed ud på, at uddannelse i udlandet kun kan finde sted, hvis der er tale om en uddannelse, som enten er et led i en uddannelse her i landet, eller ikke findes her i landet, og i øvrigt ville kunne godkendes som SU-berettiget.

Endelig er det hensigten at tage bekendtgørelsen om uddannelser, hvortil der kan opnås uddannelsesgodtgørelse og orlov til uddannelse (positiv-listen) op til revision i lyset af de erfaringer, der er indhøstet i de seneste par år, og med henblik på at erhvervsrettede uddannelsesvalgene i højere grad, end det er tilfældet i dag.

Børnepasningsorlov

Med henblik på at ligestille beskæftigede og ledige i relation til børnepasningsorloven indføres det, at Arbejdsformidlingen for ledige særskilt skal godkende den del af børnepasningsorloven, der svarer til den aftalebaserede del for de beskæftigede. Herefter vil den ledige kun kunne få den sidste del af børnepasningsorloven, hvis det er i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov. Selvstændige erhvervsdrivende vil efter forslaget alene få ret til 26 ugers børnepasningsorlov svarende til den retmæssige del for såvel beskæftigede som ledige med mindre børn.

Der sker en tydeliggørelse af, at orloven skal tilbringes sammen med barnet. Dette skal forstås både i helt bogstavelig forstand og i mere overført betydning. Såfremt en person på børnepasningsorlov rejser til udlandet og efterlader barnet hjemme hos familien, kan orlovsbevillingen tilbagekaldes, og det samme vil være tilfældet, hvis fx en fuldtidsuddannelse følges under en børnepasningsorlov. Der kan tænkes andre eksempler.

Forældre til adoptivbørn har i visse tilfælde ikke haft mulighed for at benytte børnepasningsorlov i samme omfang som biologiske forældre, hvilket ikke har været tilsigtet. For at skabe en større grad af ligestilling, udvides adoptivforældres orlovs mulighed nu således, at fristen for retten til at tage 26 ugers orlov regnes fra datoen for barnets modtagelse i hjemmet.